

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

ปี่ป่าหมู

แก้คúmแข็ง

ใบตำแล้วคั่วพออุ่นแล้วนำไป

ประคบ

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

ปี่ป่าอ้อย

แก้ท้องเสียในเด็ก แก้ผดผื่น

เปลือกต้นต้มน้ำดื่ม

บนเขาสูง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

ปู้คอ

รักษามูกเลือด แก้บิด

เปลือกแช่น้ำดื่ม

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

ปู้ตีเวะ [เล็บมือนาง]

ขับพยาธิ

ราก ต้มดื่ม

เชิงเขา ใกล้ลำห้วย

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้:

ถิ่นที่อยู่

พะถั่ว [ผักกุ่มบก]

รักษาอาการปวดหน้าผากหรือคิ้ว

ยอดตำพอก

ป่าดิบเขาและป่าดงดิบริมห้วย

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

พะไ้ะ [กุ่มบก]

สรรพคุณ

แก้วิงเวียนศรีษะ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบนำไปเผาประคบ

ถิ่นที่อยู่

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

พะนู้โก [นางแย้ม]

สรรพคุณ

แก้ผัดเดือน

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ต้มอบ

ถิ่นที่อยู่

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

พะลื่อ่งอ, ผักเรอ [ผักเดิน]

สรรพคุณ

แก้ข้อเคล็ด บำรุงโลหิต

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ทั้งต้นตำพอก , กินสดเป็นอาหาร

ถิ่นที่อยู่

ที่มีน้ำเฉอะแฉะและชื้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

พะหน้อยโล้

สรรพคุณ

แก้ปวดเสบนิ้วมือนิ้วเท้า

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

แก้ฝีอักเสบ

ถิ่นที่อยู่

ใบ ทั้งต้น ประคบตำพอก

รึมน้ำรึมห้วย

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ผักหน้อยจำ [ผักหนอก]

สรรพคุณ :

แก้ร้อนใน จ้ำใน บวม

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้:

ใบ ราก ต้นแช่ต้ม ตำพอก

ถิ่นที่อยู่

รับประทานสด

พื้นราบลุ่ม ทุ่งนาทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

พ็องแง [หม่าหวดเหล้า]

รักษาเหงือกบวม

รากเคี้ยวกินหรืออม

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

พ็องจูญี

แก้พิษทั้งปวง

รากต้มดื่ม

พบได้ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

พ็องเต [ขังจีแค่น]

แก้ท้องร่วง

รากนำไปต้มดื่ม

ป่าดิบแล้ง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

พ็องฮะฮะออบ

ขับลม แก้ท้องเสีย แก้ปวด

ท้องสำหรับเด็กและผู้ใหญ่

ใบขยี้ทาท้อง

ที่โล่ง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

พะกุ [หม่าसान]

รักษาฝี

ใบตำประคบ

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

พะโวะ [แหลมนกไส้]

แก้ไข้ แก้ปวด (ลาหู่ณะ)

แก้ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก(ลาหู่ญ)

รากเขี่ยาแก้ไข้

ใบนำไปตำแช่น้ำแล้วทาแผล

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่พบ

พื้ลาโก้

แก้ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก

ใบนำไปตำแช่น้ำแล้วทาแผล

ป่าดิบแล้ง

138.ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

มะขี้แง [ต้นพุทรา]

แก้โดนไฟ เด็กนอนไม่หลับ

ใบนำไปต้มอาบ

บริเวณทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

มะขินป่า [มะเขือป่า]

แก้คุณไสย แก้เด็กนอนไม่หลับ

ใบ ผลคั่วประคบ

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่พบ

มะขี้ชี [มะเขือแจ้]

แก้เจ็บท้อง(ลาหู่ญ)

ผลแก้มือเท้าร้อน ผลเอาเมล็ดออก

แล้วสวมไว้ (ลาหู่ณะ)

ยอด และผลคั่วประคบ

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

มะแค่เต

สรรพคุณ

แก้เจ็บฟัน เจ็บเหงือก

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

เปลือกเคี้ยวอม

ถิ่นที่อยู่

ตามไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

มะดี้โหม่ย, บะโจ๊ะ

สรรพคุณ

แก้เป็นคูน้ำหนอง ไฟไหม้

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบพอก เปลือกคัมล้างแผล

ถิ่นที่อยู่

ป่าดิบแล้ง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

มะนอแจ๋

สรรพคุณ

แก้เส้นเอ็นเคล็ด

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

รากคัมคัม

ถิ่นที่อยู่

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ม้ากูด

สรรพคุณ

แก้ท้องร่วงและรักษาอาการเจ็บตา

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

เถาทุบแล้วบีบน้ำใส่ตา รากคัมคัม

ถิ่นที่อยู่

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ม้ากู่พะ [ฝรั่ง]

สรรพคุณ

แก้ท้องร่วง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบ เคี้ยวกินสดหรือคัมคัม

แหล่งที่พบ

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

ม้าแกแล, ก่อแจชี [ตะขบป่า]

แก้คุณไสย ,เป็นอาหาร

ใบนำไปคั่วประคบ

กินลูกกินยอด

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

ม้าคู่สี่ [มะขม]

แก้ท้องร่วง ผลเผากินช่วย

เจริญอาหาร

เปลือกต้มดื่ม , ผลเผา

บนเชิงเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่พบ

ม้าดี [ผักคืด]

รักษาแผลอักเสบ

รากต้มดื่ม ใบตำพอก

พบทั่วไป

ชื่อสมุนไพร

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

ม้าเตอ [มะก้อ]

แก้ท้องร่วง

เปลือก ต้ม ดื่ม

บนเชิงเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้:

ถิ่นที่อยู่

ม้าเนาะเค่อ [หญ้าคอตุง]

แก้ไข้มาลาเรีย

รากต้มดื่ม

ตามไหล่เขาทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ :

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้:

ถิ่นที่อยู่

ม้าโม [มะม่วง]

แก้คันจากใบไม้มีพิษ

ใบ คั้นอาบ

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

ม้าโมเขือ

แก้ไข้ตัวร้อน

ใบตากแห้งแล้วบดใส่ตา รากคั้นดื่ม

ป่าดิบชื้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

ม้าแฮ้ฐี่ [มะเขือพวง]

แก้ปวดเมื่อย แก้อาเจียน

รากคั้นดื่ม

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

มีมี้อ้าแผ่น [อบเชยเถา]

แก้ฝีหนอง

ใบตำพอก

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

มือค้อจะชอย [ผักชีฝรั่ง]

แก้พิษงู ผื่นต้อย

ใบ ตำพอกแก้ผื่นต้อย ,

ขี้แฉ่น้ำคั้นแก้พิษงู

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

มุดนื้อแน [น้ำนมราชสี]

สรรพคุณ

แก้พิษงู

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบ ตำพอก

ถิ่นที่อยู่

บริเวณไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

มุดม่วง [ว่านมหากาฬ]

สรรพคุณ:

แก้พิษทั้งปวง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้:

ทั้งต้น นำมาคั่วแล้วบริเวณที่เกิดพิษ

ถิ่นที่อยู่

ป่าดิบแล้ง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

มู่แต่

สรรพคุณ

แก้พิษแมลงบึ้ง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบขยี้ทา

แหล่งที่พบ

ไหล่เขาทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ยะต่อมุด [หนามไก่อี๋]

สรรพคุณ

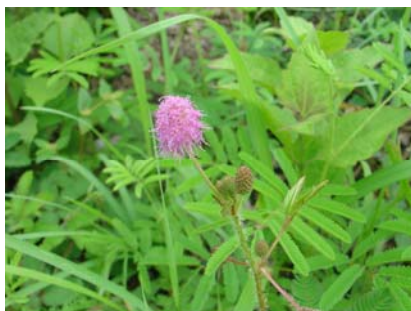
แก้ท้องร่วง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

รากต้มดื่ม

ถิ่นที่อยู่

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ยะตอมุด [หญ้าจียอบ]

สรรพคุณ

แก้บวมแก้ เจ็บท้อง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ทั้งต้นต้มอาบ ต้มดื่ม

ถิ่นที่อยู่

พบได้ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยาแก้ท้อง

แก้ผดผื่น แก้อาหารเป็นพิษ

แก้อาการปากเป็นแผล

เถา, ใบ ต้มดื่ม, ต้มอบ
ริมแม่น้ำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยาแก้ท้อง [เครื่องก้องเกลบ]

แก้อาหารเป็นพิษ

รากต้มดื่ม ใบอบ

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่พบ

ยาแก้

แก้โรคนิ่ว แก้ไข้สะบัดร้อน

สะบัดหนาว

รากต้มดื่ม ใบต้มอาบ

บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น /ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยาแก้

แก้อาหารเป็นพิษ

ใบต้มอบ รากต้มดื่ม

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยาแก้เสียว

แก้ผดผื่น

รากต้มดื่ม

บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ยาแก้เงี้ยว

สรรพคุณ

แก้ผดผื่น

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบต้มอบ

ถิ่นที่อยู่

ป่าดงดิบริมห้วย

ชื่อท้องถิ่น

ยาแก้ญี่ [ตัวเก๋ียง]

สรรพคุณ

แก้ท้องร่วง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบ รากต้มดื่ม

ถิ่นที่อยู่

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ยาแก้ตุ้ย

สรรพคุณ

แก้ไข้มาลาเรีย

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบ เถา ต้มอบ รากต้มดื่ม

ถิ่นที่อยู่

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ยาแก่น้อย (เขี้ยว)

สรรพคุณ

แก้อาหารเป็นพิษ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ราก ต้มดื่ม

ถิ่นที่อยู่

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ยาแก่น้อย

สรรพคุณ

แก้ผดผื่น

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

รากต้มดื่ม ใบต้มอบ

ถิ่นที่อยู่

บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

ยาแก้เบื้อย

แก้อาหารเป็นพิษ

รากต้มดื่ม

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่พบ

ยาแก้เฝีย

แก้เจ็บท้อง แก้ผดผื่น

ใบ, ราก ต้มอาบ ต้มดื่ม

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

ยาแก้ฟู

แก้ผดผื่น , แก้เจ็บท้อง

ใบ เปลือก ต้มอาบ รากต้มดื่ม

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

ยาแก้ฟู(ขาว)

เจริญอาหาร แก้ผดผื่น

เปลือก, ราก, ใบ ต้มดื่ม

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

ยาง่า [เปล้าหลวง]

แก้อาหารเป็นพิษ แก้อาการเด็ก

ไม่สลายนอนไม่หลับ

ใบ ราก บดแล้วแช่ดื่ม

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยาโบโล้ [ปูลุย]
รักษาโรคชัก แก้ไข้ในเด็กที่มีไข้ขึ้น
สูง ถอนขนแมงบ่ง แก้ท้องเสีย
หัวตำประคบทั้งตัว ฝนหัว
พบได้ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยี่อ [หญ้าคา]
แก้ไข้ในกระดุก(ลาหู่ญ),
แก้บวม(ลาหู่ญะ)
รากต้มดื่ม
ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยี่อชะ [หญ้าคมบาง]
แก้เวียนหัว อาเจียน อาหารเป็นพิษ
รากเคี้ยวกิน
ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยี่อมุดโก่
แก้ไข้ในสมานบาดแผล
ใบต้มดื่ม
ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ยี่อฮ้อมา [ต้นตะไคร้]
แก้อาการลมบ้าหมู ลมชัก
ทั้งต้นขยี้ใส่น้ำดื่ม นำมาทา
ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ลำเหม้ [รางจืด]

สรรพคุณ

แก้พิษงูกัด

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

เถาตำพอก

ถิ่นที่อยู่

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ลาเหม้เกอ

สรรพคุณ

แก้หิด

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

รากตำแช่น้ำแล้วนำมาพอก

ถิ่นที่อยู่

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ลูแป๊ะ [ตาลเดี่ยว]

สรรพคุณ

แก้ฝ่าน้ำดำ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ราก คั้นแช่น้ำล้างหน้า

ถิ่นที่อยู่

บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ลูแป

สรรพคุณ

แก้อาหารเป็นพิษ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบอ่อนกินสด รากรากคั้นคั้น

ถิ่นที่อยู่

ป่าเชิงเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

แล่ก้อเต [ผักแซ่วดูก]

สรรพคุณ

แก้ไอหนัก โดนคุณไสย

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

รากคั้นคั้น ใบตำประคบ

ถิ่นที่อยู่

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

แล็กอย้ง [หัวข้าวเย็นใต้]

แก้ปวด หัวตัวร้อน เป็นไข้

อาเจียน

เหง้า ต้มดื่ม

พื้นที่สูง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

แล้กะหมา ,อ้าทอพื่อสื่อ,นื้อฮ่าหมา

[เพกา]

แก้อาหารเป็นพิษ แก้ร้อนใน

ใบ ตำคั้นดื่มคั้น ทานเป็นอาหารได้

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

โถ

ฆ่าพยาธิเส้นด้าย(ลาหู่ณะ)

แก้ปวดฟัน (ลาหู่ญ)

คั้น ใบเผาไฟนำมาลองนั่งฆ่าพยาธิ

(ลาหู่ณะ) เผาไฟแล้วนำมากัดไว้

(ลาหู่ญ)

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

สียะฟู [พลับพลึง]

แก้ร้อนใน ปวดท้อง

หัวตำพอกบริเวณท้อง

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

หน้าเกาะ

รักษาข้อเคล็ด เท้าแพลง

ใบ รากตำประคบ

ป่าดงดิบริมห้วย

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

หน้าคาเตวะ

สรรพคุณ

แก้ไข้มาลาเรีย

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

รากต้มดื่ม

ถิ่นที่อยู่

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

หน้าปะกุนะชี [หนาดคำ]

สรรพคุณ

แก้ผดผื่น

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบ, ราก ต้มดื่ม

ถิ่นที่อยู่

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

หน้าปะกุนะชี2 [เครือมะแตก]

สรรพคุณ

แก้ลมผดผื่น

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ทั้งนำไปต้มดื่ม

ถิ่นที่อยู่

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

หน้าพื่อชื่อ

สรรพคุณ

แก้ไข้ ปวดหัว อาเจียน ไข้มาลาเรีย

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบ รากต้มดื่ม

ถิ่นที่อยู่

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

หมะชู

สรรพคุณ

รักษาโรคหมีน้ำหนอง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใช้ยางจากก้าน ยอดหยอดหูหยอดหู

ถิ่นที่อยู่

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

หมีเกอะ)

รักษาโรคผดผื่น

รากต้มดื่ม

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

หมีชื่อนะ [กระชายดำ]

แก้เจ็บท้อง, ท้องอืดท้องเฟ้อ

เห้งนำไปทุบแล้วทา

ที่ ๆ มีความชื้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

หมีชี [โก้ง]

รักษาเด็กท้องร่วง(ลาหู่ณะ)

แก้ขัดเบาแก้บวม(ลาหู่ญ)

ข้อที่มีสาคัดดื่ม

หัวไร่ปลายนา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

หมีชินะ [ขมิ้นดำ]

แก้ท้องอืดท้องเฟ้อ ขับลม

เห้ง กินสด

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

หมีชื้อ

แก้ไข้ตัวร้อน

หัว เห้ง ตำทาทั้งตัวสำหรับเด็ก

ที่ขึ้นใกล้น้ำไหล

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

หมู่มู่กะ

สรรพคุณ

สมานแผล

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ยอดและใบตำพอกบาดแผล

ถิ่นที่อยู่

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

หย่อแซ้

สรรพคุณ

แก้กินผิด แก้ผดผื่น

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบ, ราก คั้นคอบ คั้นคั้น

ถิ่นที่อยู่

ไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

หล่าจู้

สรรพคุณ

แก้อักเสบ ร้อนใน แผลไฟไหม้

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบตำพอกแผลไฟไหม้ แก้ยุงกัด

ถิ่นที่อยู่

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

หะกอแพ [อบเชย]

สรรพคุณ

แก้อาหารเป็นพิษ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

เปลือกจากลำต้นใส่แผลสด

ถิ่นที่อยู่

คั้นคั้นช่วยรักษาแผลไม่ให้อักเสบ

ถิ่นที่อยู่

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

หะจู๋ป่านะชี

สรรพคุณ

เพิ่มน้ำนมแม่หนู

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบ รากชอยใส่อาหารหมู

ถิ่นที่อยู่

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

หว่าเจยาชี
แก้กระตุกหัก
ใบคั่วประคบ
ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

หว่าพื่อโก๋
แก้กระตุกหัก
ใบชอย คั่วประคบ
ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

หว่าดี๊เก็ล
รักษาแผลมีหนองและหนอง
ทั้งต้นผสมเกลือให้วุ้นกิน
ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

หว่าเนาะ
แก้กระตุกหัก
ใบนำไปคั่วประคบ
บนต้นไม้ บนก้อนหินและ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

เหม่อเต
แก้บวม
เถาต้มดื่ม
ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

หม่มเกาะ

สรรพคุณ

แก้แผลอักเสบ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

เปลือกตากแห้งบดเป็นผงใส่แผล

ถิ่นที่อยู่

ป่าดิบแล้ง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

หม่มชื่อ [ขมิ้นชัน]

สรรพคุณ

แก้เจ็บท้อง

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

เหง้านำมาทุบแล้วทา

ถิ่นที่อยู่

ป่าดิบชื้น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

หม่มดา

สรรพคุณ

แก้เจ็บปาก เจ็บริมฝีปาก

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบเคี้ยวอมไว้บริเวณที่เป็นแผล

ถิ่นที่อยู่

ริมแม่น้ำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

หม่มปีก้อ [หวายสะพายตะกร้า]

สรรพคุณ

แก้กินเห็ดพิษ , แก้ผื่นคัน

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

นำปลายหวายเผาไฟแล้วใส่น้ำ

ถิ่นที่อยู่

ในที่อากาศเย็น

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

หม่มเสาะ [ซ้อ]

สรรพคุณ

แก้บวม

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

เปลือกต้มอบ

ถิ่นที่อยู่

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

หม่มแฮะนะจี [รางเจียว]

แก้อาหารเป็นพิษ

ขยี้ใบแล้วนำฟองมาทาแผล

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

เหละหย่อย [หญ้าเอ็นยัด]

แก้ร้อนใน

ใบ ตำคั้นแช่น้ำดื่ม

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อีอ่าโพะ [อ้อยช้าง]

แก้ร้อนใน ไม่ไหล แก้อาการ

นมคัด(รูนํ้านมออกตัน)

ใบตำพอกหัวนม

บนไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อ๋อเหมอะแจ้ [มะเดื่อ]

แก้ปวดหัว ปวดเอว เมื่อยล้า

รากต้มดื่ม ใบอบ

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อีชะจู๊

แก้อาการเป็นไข้ไม่สบาย ยามค่ำ คื่น

ใบ ก้าน เปลือกต้มดื่มและอาบ

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ฮะผิแกว๊ะ

สรรพคุณ

แก้ผดผื่น กินผด อาหาร

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

เป็นพิษ งูสวัด ผื่นคัน

ถิ่นที่อยู่

ใบต้มดื่ม/ ยางและใบตำทา
ตามไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ฮะพะว้อย

สรรพคุณ

แก้ปวดเมื่อย

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ทั้งต้น รากต้มดื่ม

ถิ่นที่อยู่

บนเชิงเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ฮาก้อยเง่ [ไม้ค้ำ]

สรรพคุณ

แก้โดนไฟไหม้ น้ำร้อนลวก

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบนำมาตำใส่น้ำแล้วทาแผล

ถิ่นที่อยู่

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ฮากู

สรรพคุณ

รักษากระดูกหัก

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ใบตำประคบ

ถิ่นที่อยู่

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

ฮ้าฮะ [โกฏจุฬาลัมพา]

สรรพคุณ

แก้เลือดกำเดา สมานแผล(ลาหู่ณะ)

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

แก้ไข้(ลาหู่ญ)

ถิ่นที่อยู่

ใบ ราก รากต้มดื่ม ใบขยี้ประคบ
ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

आकाश्वे [ดอกบัวตอง]
แก้ปวดเมื่อยตามตัว
ใบนำไปต้วประคบ (ห่อผ้าประคบ)
ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

आแคลวอย [กรูงเขมา]
ขับปัสสาวะ
ห้วต้มดื่ม
ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

आชู [ไมยราบ]
แก้เด็กนอนดิ้นนอนไม่หลับ
ยอดอ่อนนำไปต้มอาบ
ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

आฟูพะ
แก้อาการตามัวในว
ใบตากอบคเป็นผง
เป่าใส่ตา
ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

आชู [หนามจาย]
แก้โคนผี เด็กนอนไม่หลับ
ใบนำไปต้มอาบ
ป่าดิบแล้ง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

आशुगोय [คนทา]

แก่นอ่อนไม่หลับ โคนฝิป่า

ใบนำไปเผาแล้วประคบ

ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

आशुगोय [มะคันทอ]

ก่อนใช้ยาอื่นต้องใช้ยาตัวนี้

ใบ, ต้น ค้มอบ ค้มค้ม

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

आशुค่า

[มะแว้งคัน] ผลสีเขียว

แก้ไข้ตัวร้อน ปวดเมื่อย

ราก ค้มค้ม

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

आทอเทาะนะจี

แก้ปวดแผลสด สมานแผล

หั่นนำไปทุบแช่น้ำแล้วใส่แผลสด

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

आनกะก่าเต, आนกะแกจี

รักษาโรคเรื้อรัง (ลาหู่ณะ)

กระดูกหัก (ลาหู่ญ)

ทั้ง 5 รากค้มค้ม ประคบ

ป่าดงดิบ ริมห้วย

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อ้านะแก้ง่า [เถากระทกรก]
แก้คุณไสย
ใบนำไปคั่วประคบ
ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อาแน
แก้ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ
รากต้มดื่ม
เขาสูง

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อาบาลาเกาะซื่อ, แล้โวเต
แก้กระดูกหัก
ใบคั่วประคบ
ริมน้ำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อ้าแบ้เกอ
แก้ผัดเคื่อน
ใบต้มอาบ
ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อาปู่จ้อย [ก้างปลาขาว]
ช่วยทำให้ตัวนอนออกจากแผล
วัว ควาย
รากต้มดื่ม ใบตากแห้งขยี้ให้เป็นผง
ใส่แผลวัว ควายที่เป็นหนอง
ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อาแป๊ะเต

แก้ปวดตามข้อ แก้ปวดกล้ามเนื้อ
แก้เจ็บตา

เถา-ยอดตำพอก แก้ปวดตามข้อ
และกล้ามเนื้อ ฟองที่ออกจากเถาเป่า
ใส่ตาเพื่อแก้อาการเจ็บตา

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อ้าพะตะะ [คว่ำตายหงายเป็น]

แก้โดนไฟไหม้น้ำร้อนลวก

ใบ ยอดนำไปทุบใส่น้ำแล้วทา
ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อ้าพะนะ [คิงหว่า]

แก้ขัดเบา แก้ไข้ แผลในปาก

หัวต้มดื่ม สดเผาแล้วใช้พินกัดไว้
แก้แผลในปาก

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อ้าพะโล้ บอ้อมจ้าง]

แก้เป็นไข้ตัวร้อน

ใช้ทั้งต้นต้มดื่ม

ป่าดงดิบริมห้วย

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้

ถิ่นที่อยู่

อ้าพะว้อย [เกล็ดปลาซ่อน]

แก้ท้องอืดท้องเฟ้อ

รากต้มดื่ม

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อำพะหยื่อ

แก้ร้อนในแก้เจ็บคอ

ใบชอยประคบบริเวณคอ

ตามไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อ้าผี [พริก]

แก้แผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก

ผลตำให้ละเอียดแล้วทา

พบได้ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อ้าผีหมู [ผักเผ็ด]

แก้แผลอักเสบ

ใบขยี้พอกแผลแก้อักเสบ

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อ้าผีโป [โทองเทง]

รักษาโรคกระเพาะ

ราก ต้มดื่ม

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

อีทะกือสู [ว่านน้า]

แก้ร้อนมือร้อนเท้า แก้อาการ

ท้องบวม อ่อนเพลีย

ทั้งต้น ต้มดื่ม

ในน้ำหรือที่ขึ้นและ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อีซูป่านอย [ตอกข้าวสาร]
แก้ไข้ตัวร้อน ปวดเมื่อย
รากต้มดื่ม ใบอบ
ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อีโชะ [सानคำ]
แก้แผลตกสะเก็ด
ใบนำไปต้มอาบ
ทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อีโชะแง [सानเงิน]
แก้เป็นตุ่มน้ำหนองแก้โดน
ไฟไหม้
ใบเปลือกตำพอกทาแผล
ต้มล้างแผล
ไหล่เขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อีโชะแอ [ต้นข่อย]
แก้บวม
ลำต้น ใบนำไปต้มอาบ
รึมน้ำ

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อีมูเนอะพะ
แก้อาหารเป็นพิษ
ใบ รากต้มดื่ม
ป่าดิบเขาทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้
ถิ่นที่อยู่

อีเม่นหน้าเว
แก้ไข้มาลาเรีย
รากต้มดื่ม
ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อีฟูพะ
แก้อาการตามัวในวัย
ใบตากอบเป็นผง
เป่าใส่ตา
ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

อีฟูยาแก้
คัน รากต้มดื่ม
ใช้หน่อ เมล็ด
ตามเขาทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ฮอพะงี้
แก้ไข้มาลาเรีย
รากต้มดื่ม
ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา
สรรพคุณ
ส่วนที่ใช้/วิธีใช้
ถิ่นที่อยู่

ฮอหน้าปอ [ชายผ้า]
รักษาอาการบวม หนูกัดเสบ
ใบตำพอก
ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

สออะป้อ [ต้นกล้วย]

แก้เลือดกำเดาออกไม่หยุด

กาบกล้วยบิบเอาน้ำจากกาบ

หรือคั้นแล้วรดหัว

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้ ราก

ถิ่นที่อยู่

แฮพื่อมื่อ [มะกิ้ง]

แก้ปวดเมื่อย ไม่สบาย โรคตับ

เถาต้มดื่ม

ป่าดิบเขา

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

แฮส่าต่อกู่

รักษาโรคริดสีดวงทวาร แก้ท้องร่วง

รากต้มดื่ม

ป่าทั่วไป

ชื่อท้องถิ่น/ชื่อล้านนา

สรรพคุณ

ส่วนที่ใช้/วิธีใช้

ถิ่นที่อยู่

ไม่มีชื่อ

แก้ร้อนใน รักษาโรคกระเพาะ

ใบหั่นให้ละเอียดแล้วประคบ

ป่าทั่วไป

ภาคผนวก ข
รูปกิจกรรม

รูปกิจกรรม

หมอชนเผ่าละหู่เข้าร่วมพัฒนาโครงการ

สำรวจสมุนไพรชนเผ่าละหู่ บ.ห้วยชมพู

สำรวจสมุนไพรชนเผ่าละหู่ บ.ห้วยป่าไร่

เก็บข้อมูลการดูแลรักษาสุขภาพ บ.ห้วยป่าไร่

รายงานผลงานวิจัยการแพทย์ชนเผ่าละหู่
ในงานมหกรรม 5-9 มกราคม 2550

สาธิตการดูแลรักษาสุขภาพด้วย
“พิธีกรรมสู่ขวัญ”
ในงานมหกรรม 5-9 มกราคม 2550